

УДК 352.07

Максимова М. В., к.е.н.

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Сукрушева Г. О. к.е.н., доцент

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

ПРОГНОЗУВАННЯ РІВНЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ РЕГІОНУ ЯК ВАЖЛИВОГО ІНСТРУМЕНТУ АНТИКРИЗОВИХ ЗАХОДІВ В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ

В ході реалізації антикризових заходів в Україні спостерігається явний акцент на стабілізацію грошово-кредитної і фінансової сфер економіки, слабо реалізуються заходи, спрямовані на розвиток реального сектора економіки і його інноваційного потенціалу. Системи управління, які діють на регіональному рівні, були призначені для роботи в стабільному економічному середовищі і виявилися мало придатними для вирішення антикризових завдань в період зниження ділової активності. Тому актуальною науково-практичним завданням є розробка науково обґрунтованого комплексу антикризових управлінських заходів державної політики, адекватних специфіці прояву криз на мезорівні, так як важливим фактором макроекономічної стабільності України є економічна безпека її регіонів [2, с. 176].

Існування соціально-економічних систем являє собою циклічний процес, для якого характерна закономірність настання та розв'язання криз.

Криза - господарське, економічне потрясіння, залежне від порушення відповідності між попитом та пропозицією [3, с. 48].

Антикризове управління є складовою частиною управлінської діяльності, тому йому притаманні риси, характерні для всіх видів управління:

- 1) за змістом представляє інформаційну взаємодію, в основі якого лежить прийом і передача інформації;
- 2) складається з керуючої, керованої підсистем;
- 3) між підсистемами існує зворотний зв'язок;
- 4) результат управління - збереження оптимального рівня економічної безпеки.

Визнаючи, що економіка розвивається циклічно, необхідно розглядати подвійну природу кризи - як деструктивного процесу руйнування, з одного боку, і одночасно - як можливість поновлення, з іншого боку [4, с. 8].

Отже, криза розчищає шлях для масових інвестицій, допомагаючи економіці перейти в іншу фазу. Темпи зростання виробництва в новому циклі обумовлені, перш за все, інтенсивністю і розмірами оновлення основного капіталу в посткризовий період. Таким чином, криза виявляє не тільки межа, але і імпульс у розвитку економіки, виконуючи «очисну», стимулюючу функцію. Викликаючи масовий моральний знос основного капіталу, криза дає можливість здійснювати масштабні інвестиції. Причому на новому технічному рівні.

Забезпечення умов для створення керованого процесу мінімізації негативних наслідків дії ризиків і забезпечення високого рівня економічної безпеки є складною методологічною і прикладною задачею [1, с. 124].

При прогнозуванні показників соціально-економічного розвитку території та рівня її економічної безпеки передбачається, що зберігаються основні параметри і умови національної та регіональної систем: зовнішні і внутрішні фактори ризику, які впливають на соціально-економічні процеси, що протікають на території регіону; реалізуються заплановані програми і реформи; відтворювальний процес протікає в рамках планованого, органами влади, економічного циклу; раціонально розподіляється вироблений продукт і дохід. При такому стратегічному плануванні не враховується набір факторів, що

породжуються нестабільністю економічного та політичного середовища, поведінкою економічних суб'єктів, соціальною обстановкою та інших [5, с. 92].

Регулювання територіального розвитку може здійснюватися при використанні широкого спектра певних дій, за допомогою яких держава стимулює розвиток економіки конкретного суб'єкта, збільшує податкову базу, створює додаткові робочі місця, розширює потенціал для тих видів економічної активності, в якому у даного регіону є найбільша кількість можливостей [1, с. 222].

Управління антикризовим розвитком, формуючи, з одного боку, першорядні завдання і цілі власного розвитку на визначеному часовому етапі, з іншого боку, стає основою для формування в своєму складі рівних стратегій економічного і соціального розвитку регіонів. Природно, що підхід державного антикризового територіального управління змінюється в залежності від геополітичної і соціально-економічної спрямованості держави на певному рубежі розвитку, створених відносин між центральними та місцевими органами влади, зовнішньоекономічних умов, тобто від системи чинників і критеріїв, що впливають на цільові пріоритети розвитку суспільства.

Література

1. Білик Р. Р. Детермінанти регіонального розвитку у вимірі економічної безпеки України: монографія. Львів. НАН України. ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України», 2016. 352 с.
2. Предборський В.А. Економічна безпека держави: Монографія. Київ. Кондор, 2005. 391 с.
3. Пушак Я. Я., Піцура Я. С. Актуальні проблеми забезпечення економічної безпеки в Україні: колективна монографія. Львів: Ліга-Прес, 2017. 368 с.
4. Солодовнік О. О. Основні підходи до оцінювання економічної та фінансової безпеки: сутність і напрями вдосконалення. Бізнес Інформ. 2021. №2. С. 6-12. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-2-6-12>

5. Федоренко В.Г., Грищенко І.М. та інші. Економічна безпека України: монографія. Київ. ТОВ «ДКС центр», 2017. 462 с.

UDC 332

Spirkina O. O.,
PhD in Historical Sciences, Associate Professor
Cherkasy Institute of Fire Safety named after Chernobyl Heroes of
National University of Civil Defense of Ukraine

ON REGIONAL ADMINISTRATION DURING THE WAR: TERRITORIAL COMMUNITIES

Territorial community as a social community creates and maintains public life within a certain territory, guided by economic, political, socio-cultural, environmental interests; as a subject of local self-government is able to manage in the conditions of interaction with the external environment and be responsible for maintaining integral guidelines; as a basic link of the administrative-territorial structure, characterized by consistency, has a resource potential that provides it with competitive advantages and creates opportunities for the development of the territory [1].

United territorial communities in Ukraine have all the powers to function as administrative-territorial units and as subjects of regulation of socio-economic development of territories. Their economic and social interests are realized through the regulation of economic processes within the limits of their own powers. The territorial community is endowed with functions that generally coincide with the scope of functions of the local self-government system:

- rule-making function (creation of charters of territorial communities, adoption of regulatory acts regulating the activities of the community);